

## WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Liceum Ogólnokształcące im. Biskupa Leona Wetmańskiego w Sierpcu

### WSTĘP

Współczesny rynek edukacji i pracy charakteryzuje się ciągłymi zmianami. Młody człowiek musi być przygotowany do funkcjonowania w nowej rzeczywistości, gotowy do podnoszenia swoich kwalifikacji, ustawicznego doskonalenia się, zdobywania nowych umiejętności oraz planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania młodzieży do świadomego i samodzielnego wyboru dalszego kształcenia oraz planowania kariery. Jest to celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działanie szkoły, uczniów, rodziców, nauczycieli i specjalistów.

WSDZ umożliwia uczniowi zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania siebie, własnych predyspozycji, świata zawodów, rynku pracy, systemu edukacji oraz możliwości uczenia się przez całe życie. Uczeń sam podejmuje decyzję i jest za nią odpowiedzialny, natomiast doradca zawodowy towarzyszy mu i wspiera go w momentach wyboru.

### PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w szczególności art. 26a i art. 98 ust. 1 pkt 16.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 73), obowiązujących od 1 września 2026 r.
- Rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach.
- Rozporządzenie w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.
- Statut Szkoły.

### ZAŁOŻENIA WSDZ

- wybór zawodu jest procesem ciągłym i dynamicznym, składającym się z decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat.
- na wybór zawodu składają się wiedza na temat siebie, zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy.

- szkoła udziela pomocy i wsparcia w kształtowaniu decyzji zawodowych uczniów.
- uczeń dokonuje samopoznania i samooceny osobowości, zainteresowań, uzdolnień, temperamentu, stanu zdrowia i innych zasobów oraz konfrontuje je z wymaganiami zawodowymi i sytuacją na rynku pracy.
- w ramach WSDZ prowadzona jest indywidualna i grupowa praca z uczniami, rodzicami i nauczycielami.
- działania mają charakter planowy i systematyczny oraz są koordynowane przez doradcę zawodowego.
- wykorzystywane są aktualne dane o rynku pracy, prognozy zapotrzebowania na pracowników, wyniki monitoringu karier absolwentów oraz cyfrowe narzędzia doradztwa.
- program jest opracowywany i realizowany we współpracy z nauczycielami, wychowawcami, pedagogiem/psychologiem oraz lokalnymi lub regionalnymi pracodawcami, izbami gospodarczymi lub przedstawicielami branż.

## **ORGANIZACJA I REALIZACJA DORADZTWA ZAWODOWEGO**

Doradztwo zawodowe jest realizowane na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, na zajęciach z wychowawcą oraz w ramach wizyt zawodoznawczych. Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego prowadzi osoba posiadająca wymagane kwalifikacje.

Na każdy rok szkolny opracowuje się program realizacji doradztwa zawodowego uwzględniający WSDZ. Program wskazuje tematykę działań, oddziały, metody i formy, terminy, osoby odpowiedzialne i podmioty współpracujące. Opracowuje go doradca zawodowy albo wyznaczony przez dyrektora nauczyciel lub nauczyciele, we współpracy z nauczycielami, wychowawcami, pedagogiem lub psychologiem oraz lokalnymi lub regionalnymi pracodawcami, izbami gospodarczymi lub przedstawicielami branż. Dyrektor zatwierdza program do 30 września po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.

Działania dobiera się do potrzeb uczniów i rodziców. Szkoła zapewnia rodzicom możliwość aktywnego udziału, w szczególności podczas spotkań, warsztatów i wydarzeń wspierających planowanie ścieżki kariery uczniów. Zakres i terminy tych działań określa program roczny.

## **CELE OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE**

Cel ogólny: przygotowanie uczniów do świadomego, samodzielnego i elastycznego planowania kariery oraz podejmowania decyzji edukacyjno-

zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów, informacje o rynku pracy i systemie edukacji, a także zmiany technologiczne i nowe formy pracy.

W wyniku działań uczniowie:

- poznają własne zasoby, zainteresowania, uzdolnienia, temperament, wartości, kompetencje i stan zdrowia.
- potrafią określić mocne strony i ograniczenia oraz sporządzić bilans własnych zasobów.
- znają czynniki trafnego wyboru zawodu i możliwości rozwoju.
- charakteryzują wybrane zawody, kwalifikacje oraz możliwości ich uzyskiwania.
- porównują własne zasoby z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców, w tym w zakresie pracy zdalnej, elastycznych form zatrudnienia i przedsiębiorczości.
- znają znaczenie wolontariatu, projektów społecznych i praktyk absolwenckich jako sposobów zdobywania doświadczenia.
- rozpoznają wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zawody i formy zatrudnienia.
- znają system kształcenia, ofertę uczelni oraz możliwości edukacji formalnej i pozaformalnej.
- znają Zintegrowany System Kwalifikacji i Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji oraz możliwości uzyskiwania kwalifikacji wolnorynkowych i sektorowych.
- znają źródła informacji edukacyjnej i zawodoznawczej, w tym cyfrowe platformy, bazy zawodów i portale ofert pracy.
- potrafią sporządzać i aktualizować CV i list motywacyjny oraz przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej poprzez jej symulację.
- znają publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy i agencje zatrudnienia.
- potrafią analizować prognozy zapotrzebowania na pracowników oraz informacje o losach absolwentów i wykorzystywać je w planowaniu ścieżki.

## **ZADANIA OSÓB REALIZUJĄCYCH WSDZ**

### **Dyrektor szkoły**

- odpowiada za organizację WSDZ.
- wspiera kontakty pomiędzy realizatorami WSDZ a instytucjami zewnętrznymi.
- zapewnia warunki do realizacji działań.
- organizuje wspomaganie jakości pracy szkoły w obszarze doradztwa.

### **Doradca zawodowy – koordynator WSDZ**

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów i rodziców.

- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, posiadając wymagane kwalifikacje.
- opracowuje program we współpracy z nauczycielami, wychowawcami, psychologiem/pedagogiem oraz podmiotami współpracującymi i koordynuje jego realizację.
- systematycznie analizuje prognozy zapotrzebowania na pracowników, prognozy prowadzone na zlecenie ministra właściwego do spraw pracy oraz wyniki monitoringu karier absolwentów i wykorzystuje je w działaniach doradczych.
- wspiera nauczycieli i specjalistów.
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą i aktualizuje informacje.
- prowadzi konsultacje indywidualne dla uczniów i rodziców.
- wykorzystuje cyfrowe narzędzia doradztwa.
- współpracuje z poradnią, instytucjami rynku pracy, uczelniami i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego.

### **Pedagog i psycholog szkolny**

- pomagają uczniom w samopoznaniu i planowaniu kariery.
- wspierają uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- współpracują z wychowawcami i doradcą.
- udzielają porad i konsultacji uczniom oraz rodzicom.

### **Wychowawcy**

- włączają doradztwo do planów wychowawczych.
- realizują tematy na godzinach wychowawczych.
- wskazują instytucje i specjalistów.
- współpracują z rodzicami i doradcą.

### **Nauczyciele**

- łączą treści nauczania z zawodami i przyszłą pracą.
- wspierają zainteresowania i uzdolnienia.
- przygotowują do konkursów i olimpiad.
- współpracują z doradcą i wychowawcami.
- Wspierają uczniów w wyszukiwaniu informacji edukacyjnych i zawodowych.

### **Pielęgniarka szkolna**

- współpracuje z doradcą i nauczycielami.
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście wyborów zawodowych.

### **Rodzice**

- wspierają dzieci w wyborach edukacyjnych.

- rozpoznają zainteresowania i predyspozycje dziecka.
- korzystają z informacji i konsultacji.
- włączają się, w miarę możliwości, jako przedstawiciele różnych zawodów.

W przypadku braku doradcy zawodowego dyrektor wskazuje nauczyciela, który wykonuje zadania koordynacyjne i informacyjne w zakresie przewidzianym przepisami. Nie zastępuje to wymogu kwalifikacji do prowadzenia zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.

## **PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE ZE SZKOŁĄ**

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sierpcu.
- Uczelnie i szkoły prowadzące kształcenie zawodowe.
- Powiatowy Urząd Pracy oraz inne publiczne służby zatrudnienia.
- Pracodawcy, izby gospodarcze, przedstawiciele branż i innych zawodów, w tym rodzice uczniów.
- Stosownie do potrzeb: branżowe centra umiejętności, agencje zatrudnienia i inni partnerzy z otoczenia społeczno-gospodarczego szkoły.

## **FORMY I METODY PRACY DORADCZEJ**

- indywidualne porady i konsultacje z doradcą zawodowym, pedagogiem i psychologiem.
- grupowe zajęcia warsztatowe w czterech obszarach: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.
- zajęcia dotyczące samopoznania, komunikowania się, radzenia sobie ze stresem, autoprezentacji, CV, listu motywacyjnego i rozmowy kwalifikacyjnej.
- prelekcje specjalistów, spotkania z przedstawicielami uczelni, instytucji rynku pracy i pracodawców.
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych przez tablice informacyjne, bibliotekę, stronę www szkoły, szkolne konto Facebook i e-dziennik.
- wykorzystywanie cyfrowych narzędzi doradztwa, ogólnodostępnych platform edukacyjnych i stron internetowych, ogólnopolskich baz zawodów i portali ofert pracy.
- targi edukacyjne i pracy, wyjazdy na uczelnie, spotkania z absolwentami, wycieczki i wizyty zawodoznawcze.
- koła zainteresowań, zajęcia pozalekcyjne, wolontariat i działania Samorządu Uczniowskiego.
- współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

## **OBSZARY PRACY Z UCZNIEM**

### **POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW**

- sporządza bilans własnych zasobów na podstawie autoanalizy (portfolio).
- określa obszary rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego.
- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych.
- analizuje zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje i predyspozycje.
- określa system wartości, w tym wartości związane z pracą i etyką zawodową.

### **ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY**

- analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy.
- analizuje lokalny, regionalny, krajowy i europejski rynek pracy.
- porównuje formy zatrudnienia, w tym pracę zdalną i elastyczną, oraz możliwości przedsiębiorczości.
- konfrontuje własne zasoby z potrzebami pracodawców.
- sporządza i aktualizuje CV i list motywacyjny.
- przygotowuje się do rozmowy kwalifikacyjnej, w szczególności przez symulację.
- analizuje wpływ nowych technologii i AI.
- poznaje możliwości zdobywania doświadczenia przez wolontariat, projekty społeczne i praktyki absolwenckie.

### **RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZECZ CAŁE ŻYCIE**

- korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia.
- określa korzyści z uczenia się przez całe życie.
- analizuje możliwości uzyskiwania kwalifikacji w ramach Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK), w tym wolnorynkowych i sektorowych.
- posługuje się Zintegrowanym Rejestrem Kwalifikacji (ZRK).
- poznaje uczelnie i inne możliwości kontynuowania nauki.

### **PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI**

- ustala cele, zadania i działania.
- sporządza indywidualny plan działania i różne warianty ścieżek.
- Przewiduje konsekwencje własnych decyzji.
- planuje ścieżkę z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi informatycznych i ogólnodostępnych platform.
- wie, gdzie szukać pomocy.

## REALIZACJA TREŚCI DORADCZYCH NA ZAJĘCIACH DYDAKTYCZNYCH – PRZYKŁADY

| Przedmiot                                | Przykładowe działania                                                                                                  |
|------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Język polski                             | kompetencje językowe, autoprezentacja, argumentowanie, wystąpienia publiczne, praca grupowa, zawody humanistyczne.     |
| Języki obce                              | słownictwo zawodowe, autoprezentacja, CV i list motywacyjny, symulacje, rynek edukacyjny i zawody związane z językami. |
| Matematyka                               | zastosowania matematyki; matematyk, fizyk, ekonomista, księgowy, geodeta, architekt.                                   |
| Fizyka                                   | zastosowania fizyki; fizyk, astronom, elektryk i inne zawody techniczne.                                               |
| Informatyka                              | dokumenty aplikacyjne, poczta elektroniczna, aplikacje biurowe, narzędzia cyfrowe i AI, zawody informatyczne.          |
| Biologia, chemia, ratownictwo medyczne   | BHP, pierwsza pomoc, przeciwwskazania zdrowotne, lekarz, farmaceuta, analityk, biotechnolog, weterynarz.               |
| Geografia                                | rynek pracy, zatrudnienie, problemy społeczno-gospodarcze, geograf, geolog, geodeta, meteorolog.                       |
| Historia, wiedza o społeczeństwie        | rozwój społeczny i gospodarczy, prawa i obowiązki obywateli, historyk, archiwista, prawnik i inne zawody.              |
| Biznes i zarządzanie / przedsiębiorczość | formy zatrudnienia, prawo pracy, rynek pracy, przedsiębiorczość i przygotowanie do wejścia na rynek pracy.             |
| Wychowanie fizyczne                      | współdziałanie, zdrowy styl życia, zawody związane z aktywnością ruchową.                                              |

| Przedmiot                               | Przykładowe działania             |
|-----------------------------------------|-----------------------------------|
| Wiedza o kulturze / edukacja kulturalna | Kreatywność i zawody artystyczne. |

## PRZEWIDYWANE EFEKTY

Uczeń zna swoje zasoby, możliwości i ograniczenia, potrafi analizować informacje o zawodach, kwalifikacjach, edukacji i rynku pracy, planować ścieżkę rozwoju, korzystać z cyfrowych źródeł informacji, przygotować dokumenty aplikacyjne i zaprezentować swoje kompetencje. Jest otwarty na zmiany, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i dostrzega wpływ nowych technologii na pracę.

Rodzice są przygotowani do wspierania dzieci w wyborach edukacyjnych, znają czynniki wyboru szkoły i zawodu, aktualne możliwości kształcenia i źródła pomocy.

Wychowawcy i nauczyciele są przygotowani do wspierania uczniów, diagnozowania ich potrzeb, rozwijania talentów i zainteresowań oraz wskazywania związków między nauczonym przedmiotem a zawodami i ścieżkami kształcenia.

## MONITOROWANIE I EWALUACJA WSDZ

Realizacja działań jest monitorowana w ciągu roku szkolnego. Pod koniec roku szkolnego analizuje się wyniki i formułuje wnioski służące doskonaleniu WSDZ oraz opracowaniu programu na kolejny rok.

- Informacja zwrotna od uczniów, rodziców i nauczycieli, w tym ankiety i rozmowy.
- Analiza dokumentacji działań doradczych i udziału uczniów oraz rodziców.
- Przegląd aktualności prognoz rynku pracy, informacji edukacyjnych i narzędzi cyfrowych.
- Wnioski do programu realizacji doradztwa zawodowego na kolejny rok szkolny.

Opracowała: Beata Muszyńska

Data: 06.10.2026 r.

DYREKTOR  
 Liceum Ogólnokształcącego  
 im. Biskupa Leona Wetmańskiego  
*ks. dr Michał Orzół SAC*